

Vem är Jesus?

Kristendomen och judendomen är historiska religioner eller delar av ett större helt. Vår tro bygger på historiska händelser. Bibeln handlar inte bara om en gud eller gudar i en avlägsen himmel utan ryggraden i det bibliska budskapet är en serie av historiska händelser där man ofta med förvånande exakthet kan bestämma både tid och plats, inte minst tid. Många händelser har dessutom blivit bekräftade genom arkeologiska utgrävningar i Mellanöstern.

Kung Fredrik den store av Preussen lär ha sagt till en hovman: "Ge mig ett enda bevis på att Gud finns!" Hovmannen skall ha svarat: "Ja ers majestät – judarna." Den största delen av de historiska händelser som gett upphov till både judendom och kristendom har ägt rum inom det judiska folket. Gud började handla på ett speciellt sätt med dem – inte bara för deras skull utan för allas skull. Det Gud gjorde – och gör – med judarna är menat att vara alla folk till välsignelse. Inget folk har en så märklig historia.

Det oerhörda är nu att inom ramen för det judiska folket lät sig Gud själv födas som människa. Vi känner denna människa under namnet Jesus, en latinisering av hans hebreiska namn Yeshua som betyder frälsning. Jesus lät förstå att han inte bara var människa utan Gud själv – eller rättare Guds son. Han talade nämligen om sin himmelske Fader och bad även till Fadern. Vår tideräkning går tillbaka på hans födelse. Men denna praxis infördes på 400-talet och då räknade man lite fel. Jesus torde ha fötts antingen å 6 f Kr eller, möjligen, år 3 f Kr. Han levde troligen i 35 år som människa på jorden. Han dog genom att bli avrättad på ett kors – en romersk avrättning som var nog uttänkt för att vara maximalt plågsam och maximalt effektiv.

Jesus förklarade för sina närmaste att han kommit bland annat för att ge människorna en möjlighet att förstå vem Fadern är.

"Den som har sett mig har sett Fadern" (Joh 14:9)

sade han bland annat . Det betyder inte att Fadern skulle vara brunögd om nu Jesus var det. Men hans sätt att möta människorna är identiskt med Faderns.

Jesus avrättades och dog. Men på tredje dagen uppstod han från de döda och visade sig för lärjungarna och för många andra, sammanlagt mer än 500 personer. Han var inte ett spöke. Han hade en kropp som de kunde röra vid och han åt mat med dem och lagade mat vid ett tillfälle då de hade varit ute och fiskat utan att få något. I 40 dagar efter sin uppståndelse från de döda visade han sig för dem och undervisade dem innan han togs upp till himlen.

Kan man bli upptagen till himlen? Astronauter måste ju ha rymddräkt för att inte sprängas inifrån om de lämnar sin rymdstation. Men om hela galaxer kan försvinna in i ett svart hål utan att någon vet vart de tar vägen, så varför inte?

Tanken är nu att Jesu uppståndelse från de döda innebär en möjlighet för alla människor att följa efter. Vi kan säga att Jesus banat en väg som förut var stängd. Paulus skriver i ett av sina brev:

" ..om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös, och ni är ännu kvar i era synder. Då är också de som har avlidit i tron på Kristus förlorade. Gäller vårt hopp till Kristus bara detta livet, då är vi de mest ömkansvärda bland människor." (1 Kor 15: 17–18)

Alltså står och faller allt med frågan om Jesu uppståndelse. Har denna händelse verkligen inträffat så är vi i ett helt annat läge än om det bara skulle vara myt, saga, önsketänkande, fantasi eller bedrägeri.

Trovärdighet

Vi ställs därför inför två närbesläktade frågor:

- 1) Är Bibeln trovärdig?
- 2) Är Jesus trovärdig?

Vi måste få veta både om Jesu uppståndelse verkligen har inträffat och vi måste också få svar på frågan om den händelsen i så fall har den enastående betydelse som Bibeln talar om.

Det finns många heliga böcker. Alla förkunnar att de är ensamma om de stora sanningarna. Varför just Bibeln? En viktig del av Bibelns trovärdighet ligger i att den på ett förbluffande sätt förutsäger framtiden. Jesu framträdande, hans liv och död finns väl beskrivna redan många hundra år före hans födelse. Även hans uppståndelse går att hitta i många texter, men den är mera fördolt beskriven. Den skulle nämligen komma som en överraskning.

Israels förskingring och återkomst

Men allt det här kan ju vara tillrättalagt i efterhand. Låt oss då ta en annan förutsägelse som håller på att gå i fullbordan mitt framför våra ögon. Hesekiel var en profet som levde på 500-talet före Kristus. Han upprepade och förtydligade något som Moses hade sagt redan omkring år 1400 f Kr – att Israels folk skall komma att skingras och fördrivas från sitt land och spridas ut *över hela världen utan att därför upphöra att vara ett folk*. Till sist när det fanns judar i alla länder skulle de börja återvända till det land som Gud från början hade lovat dem. Hesekiel säger då alldeles tydligt (Hes 36:16 f) att när judarna får tillbaka sitt land skall det bli konflikt med de omgivande folken. Och den konflikten skall gälla Jerusalem mer än något annat (Sak 14). Till sist skall det bli världskrig, där de icke judiska nationerna skall både ha för avsikt att ta Jerusalem ifrån judarna och möjligen också att förintna dem som folk. I den situationen skall Gud komma att gripa in och göra slut på historien.

Judar fanns inte i jordens alla länder förrän på 1800-talet e Kr. Då först blev

judisk invandring möjlig i Sydamerika, dit judar kom sist av alla länder. Då började återkomsten – på 1880-talet. Sedan har allt gått fort fram till dagens konflikt – om Jerusalem.

Har Jesus levat?

Många har velat påstå att Jesus inte skulle ha levat. Än mindre skulle han då ha dött eller uppstått. Josephus, judisk historieskrivare som inte var kristen levde från år 37 e Kr till ca år 100. Josephus nämner Jesus på två ställen i sina historiska verk. Och även om man har vänt och vridit på de korta texter det handlar om finns det föga orsak att tro att han inte skulle ha levat eller att texterna i sin helhet skulle ha pillats dit i efterhand av andra. Andra källor är Tacitus 55 – 120 e Kr, Thukydidens ca 400 f Kr, (se i Gumbels bok)!

Grundtexterna till Nya testamentet är så många och så tidiga. Om någon hade börjat ändra i texterna skulle dessa ha blivit sinsemellan olika från skilda delar och språkområden inom det romerska imperiet. Den tidigaste texten i NT är 1 Tess som anses vara skrivet år 51 e Kr, alltså 20 år efter Jesu död och uppståndelse.

Evangelierna berättar att Jesus föddes genom den helige Ande. Tydligt var det klart att Josef inte var hans biologiske far. Inom judendomen fanns under de första århundradena en legend om att Jesu far var en romersk soldat vid namn Panthera. Underverken finns också sparsamt kommenterade i judiska skrifter. Och då sägs det aldrig att det var skepparhistorier utan man talar om underverken som faktiska men gjorda i trolldom och drar slutsatsen att detta visar att Jesus var en ond människa. Samma argument mot underverken hittar vi också i evangelierna (Matt 12:22 f).

Jesus förklarade själv att han var Guds son. Det är hans proklamation på den punkten som vi ytterst måste ta ställning till när vi prövar den kristna tron. Antingen talade han sanning eller också var hans påstående grundlöst. Här finns inget utrymme för grå nyanser. Om det han sade inte var korrekt så kunde han möjligen vara sjuk så att han trodde det själv eller också var han en ren bedragare. Rent logiskt har vi inga andra alternativ.

Hitler får tjäna som en modell när vi letar efter medvetet onda bedragare som utger sig för att vilja rädda sitt folk eller hela mänskligheten. En sådan samlar makt tills det blir krig. Han förtrycker sin omgivning och omger sig med lögn.

Om Jesus var sjuk så att han trodde sig vara Guds son fast han inte var det så blir hans liv en gåta och allra mest hans förkunnelse. Det finns en konsekvens och en vishet i hans undervisning som slog många med häpnad.

Folkets tempel – Jim Jones. En typisk bild av sektledaren som är en bedragare. Det som bygger på lögn slutar i lögn och slaveri. Eller döden. Folkets tempel slutade med kollektivt självmord. Av frukten känner man trädet.

Vi kan inte bara bygga vår tro på ett utslutningsresonemang typ: Han var inte galen och han var knappast en bedragare – alltså tror vi att han var och är Guds son. Det kan börja där men vi måste också ha positiva hållpunkter för vår tro.

Jesus ger oss en nyckel:

"När halva högtiden redan var förbi gick Jesus upp till templet och började undervisa. Judarna blev förvånade och sade: "Hur kan han som inte har studerat vara så lärd?" Jesus svarade: "Min lära är inte min, utan hans som har sänt mig. Om någon vill göra hans vilja skall han förstå om min lära är från Gud eller om jag talar av mig själv. Den som talar av sig själv söker sin egen ära. Men den som söker hans ära som har sänt honom, han talar sanning, och det finns ingen orättfärdighet hos honom." (Joh 7:14–18)

Jesus rekommenderar att vi lyssnar till det han har att säga så att vi följer hans anvisningar. Då skall vi förstå om han söker något för egen del eller om han vill ge oss det bästa som livet kan erbjuda. En sådan praktik bör ske med försiktighet. Tyskarna var väldigt entusiastiska över Hitler och hans budskap. Att göra Guds vilja är inte att prestera en massa saker utan att ta emot hans gåva. Mest av allt består denna i försoning på alla plan. Att kunna bli förlåten och att kunna försonas med människor som skadat en. När man upptäcker att detta blivit möjligt genom ett Guds ingripande till läkedom på många plan, psykiskt och ibland även fysiskt, så har man fått en första indikation på att det Jesus säger är sant.